

eerste
christelijk
lyceum

Anti-pestprotocol ECL

2025-2026

Woord vooraf

Op het ECL staat de veiligheid van onze leerlingen en medewerkers op de eerste plaats. We streven er gezamenlijk naar dat alle geledingen in de school samenwerken om de medewerkers en leerlingen een veilige plek in de school te bieden.

Voor u ligt het anti-pestprotocol van het ECL voor leerlingen.

Dit plan bevat richtlijnen op basis waarvan sociaal onveilig gedrag op onze school kan worden voorkomen, gesignaleerd, bestreden en opgelost.

Dit plan heeft als doel om alle betrokkenen, leerlingen, ouders, docenten en andere medewerkers van school, op de hoogte te brengen van alles wat de school wil en kan doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen.

Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen. De school is actief in het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt beschouwd. De rode draad daarin is de positieve groepsvorming waar in elke klas aandacht voor is.

Haarlem, 2025

Marleen van der Flier

Rector

Inhoud

1	Het pesten.....	4
1.1	Wat is pesten?.....	4
1.2	Plagen en pesten	4
1.3	Vormen van pestgedrag.....	5
1.4	Verschillende rollen.....	6
2	De aanpak.....	7
2.1	De school neemt zijn algemene verantwoordelijkheid	7
2.2	De school biedt steun aan de gepeste.....	7
2.3	De school biedt steun aan de pester.....	8
2.4	De sociaal veiligheidscoördinator besluit samen met de mentor wie er bij de oplossing van het probleem wordt betrokken.....	8
2.5	De school biedt steun aan de ouders van de gepeste en de pester.....	8
3	Het stappenplan en de rollen.....	9
3.1	Docenten en andere medewerkers	9
3.2	De mentor.....	9
3.3	De sociaal veiligheidscoördinator.....	9
3.4	De interne vertrouwenspersoon.....	10
3.5	De ouders	10
3.6	De teamleider	10
3.7	Contactgegevens.....	10
Bijlage 1	Veilig op het internet.....	11
Bijlage 2	Tips tegen digitaal pesten.....	12
Bijlage 3	GRIPP.....	13
Bijlage 4	WellBased.....	14
Bijlage 5	No Blame-methode.....	15
Bijlage 6	Handige websites.....	16

1 Het pesten

1.1 Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch beschimpt, bedreigd of geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Lastig is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er grip op te krijgen. Leerlingen die worden gepest schamen zich soms; medeleerlingen zien het signaleren van pestgedrag soms als 'klikken'. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben. Voor mentoren betekent het dat ze individuele en groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groepssfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

1.2 Plagen en pesten

Een belangrijk kenmerk van adolescenten is dat ze zich binnen deze fase van hun ontwikkeling intensief bezighouden met het definiëren van zichzelf, zowel ten opzichte van volwassenen, maar vooral ten opzichte van hun leeftijdsgenoten. Vriendschappen, relaties en sociale verhoudingen staan dan ook centraal en worden vaak intense onderwerpen. Adolescenten vragen zich af:

- Wat is mijn plek in de klas?
- Ben ik populair?
- Wie hoort bij wie in de groep?
- Wie heeft een relatie met wie?
- Wat zijn de ongeschreven regels binnen vriendschappen?

Deze vragen zijn van groot belang voor hun zelfvertrouwen. Wanneer een adolescent het slachtoffer wordt van pestgedrag, kan dit een ingrijpende en negatieve ervaring zijn, vooral omdat het de basis raakt van hun sociale identiteit op een moment dat deze nog volop in ontwikkeling is.

Relationele verhoudingen tijdens de puberteit zijn onderwerp van experimenteren: vriendschappen worden "uitgeprobeerd", soms net als vijandschappen en liefdes. Onderdeel van dit uitproberen is het aftasten van grenzen van het eigen gedrag:

- Hoe reageert de ander als ik dit zeg of doe?
- Hoever kan ik gaan met het uitoefenen van invloed op de ander?
- Hoe ver kan de ander gaan bij mij?

Dit geëxperimenteer kan leiden tot negatieve interacties, uiteenlopend van het uithalen van een onschuldige grap tot het terroriseren van een ander.

Of we dat nou leuk vinden of niet: er is geen mens die tijdens zijn of haar puberteit nooit het

onderwerp is geweest van spot, die zich nooit buitengesloten heeft gevoeld en die nooit het slachtoffer is geworden van roddel en achterklap. Dat wil in het geheel niet zeggen dat we ons moeten neerleggen bij pesterijen. Maar het betekent wel dat we moeten proberen om een onderscheid te maken tussen (onschuldige) plagerijen en (ernstiger) pestgedrag. Hieronder volgen vier belangrijke indicatoren om plaag- van pestgedrag te onderscheiden; ze kunnen volwassenen (ouders, docenten en andere medewerkers op school) helpen om pestgedrag tijdig te herkennen:

1. Wat is de impact van het gedrag?

Hoe reageert de gepeste leerling? Lacht deze vrolijk mee of wordt hij/zij boos of verdrietig? Ook in het eerste geval is de impact overigens soms groter dan de leerling laat merken.

2. Is het gedrag wederkerig?

Twee jongens die elkaar duwen op de gang duidt meestal niet op pesten; wanneer het steeds de ene jongen is die de andere duwt, is dat mogelijk wél het geval.

3. Is het gedrag relationeel?

Het uithalen van een “geintje” bij je beste vriendin duidt meestal niet op pesten; als beide partijen helemaal geen vriendschappelijke contacten onderhouden, is dat mogelijk wél het geval.

4. Is de verhouding gelijkwaardig?

Wie uitdeelt, moet ook kunnen incasseren: is de gepeste een leerling die zelf ook wel eens een “geintje” uithaalt en die bovenaan de pikorde staat?; of betreft het een leerling die vaak het slachtoffer is?

1.3 Vormen van pestgedrag

Er zijn veel vormen van pestgedrag. Rode draad is vaak het systematische en herhalende karakter ervan:

- Verbaal:
 - vernederen, belachelijk maken, uitlachen
 - roddelen, verspreiden van laster
 - jennen als het object zich in de klas wil/moet uiten (denk aan spreekbeurten, beurten in de klas, groepsdiscussies etc.)
 - (uit)schelden, discrimineren
 - (be)dreigen
 - (voortdurend) met bijnamen aanspreken
- Schriftelijk:
 - onaangename of bedreigende briefjes schrijven
 - onaangename of bedreigende appjes
 - onaangename of bedreigende mailtjes schrijven, dergelijke taal verspreiden op

sociale netwerken.

NB: zie ook [bijlage 1 veilig op het internet](#) en de [bijlage 2 Tips tegen digitaal pesten](#)

- Fysiek:
 - trekken aan kleding, duwen en sjoeren
 - schoppen en slaan
 - krabben en aan haren trekken
 - wapens gebruiken
- Achtervolgen:
 - opjagen en achterna lopen
 - in de val laten lopen, klem zetten of rijden
 - opsluiten
- Uitsluiten:
 - doodzwijgen en negeren
 - uitsluiten van feestjes en andere klassenactiviteiten buiten school
 - uitsluiten bij groepsopdrachten, gymmen/sporten, toernooien etc.
- Stelen en vernielen:
 - afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
 - klieren op iemands schriften, agenda of schoolboeken
 - schoolboeken en -tassen laten 'wegraken', in de prullenbak of buiten verstoppen
 - banden lek prikken, fiets beschadigen
- Afpersen:
 - dwingen om geld of spullen af te geven
 - het afdwingen om iets voor de pester te doen

1.4 Verschillende rollen

Hoe verschillend de situaties ook zijn waarbij sprake is van pesten, vaak voltrekken deze zich volgens een vast patroon. Zo zijn vaak vaste rollen te herkennen:

- Gepeste: voelt zich vaak verdrietig en eenzaam durft vaak niets terug te doen of het te vertellen; is bang dan nog meer gepest te worden.
- Pester: is vaak onzeker en wil graag populair zijn en stoer gevonden worden, denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.
- Meepester: doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort, is bang om zelf gepest te worden.
- Helper: neemt het op voor de gepeste, vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. De helper helpt graag en is daarom vaak populair.
- Stiekemer: vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee is bang om zelf gepest te worden; roept anderen erbij om het pesten te steunen.
- Buitenstaander: denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen, zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.
- Stille: bemoeit zich er niet mee vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen; is bang zelf gepest te worden.

2 De aanpak

Op school wordt ervoor gezorgd dat schoolleiding, mentoren en alle medewerkers voldoende informatie en kennis hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken daarvan. De sociaal veiligheidscoördinator is verantwoordelijk voor het anti-pestprotocol en is professioneel geschoold door middel van het volgen van cursussen over dit onderwerp.

Start schooljaar

De teamleiders bespreken aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en schoolregels in het mentorenoverleg. De mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het anti-pestprotocol en wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken, maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd. In alle leerjaren wordt aandacht besteed aan een veilig leefklimaat op school en pestgedrag in één of meerdere mentoruren. Mentor benoemt ook de rol van de sociaal veiligheidscoördinator en de vertrouwenspersonen.

Gedurende het schooljaar

Mentoren en docenten zetten, daar waar nodig, gedurende het schooljaar positieve groepsvorming bewust en structureel in. Hiervoor gebruiken we in klas 1 en 2 de methode van GRIPP ([zie bijlage 3 GRIPP](#)) en in de klassen 3, 4 en 5v WellBased ([zie bijlage 4 WellBased](#)).

Ernstig en/of langdurig pestgedrag

Bij het constateren van ernstig en langdurig pestgedrag neemt de mentor altijd contact op met de sociaal veiligheidscoördinator (of andersom) en maken samen een plan van aanpak. De teamleider wordt op de hoogte gesteld en treedt op wanneer er sprake is van sanctioneren.

2.1 De school neemt zijn algemene verantwoordelijkheid

- De school werkt aan een zo goed mogelijke schoolcultuur en sfeer waarin veiligheid van alle “bewoners” – leerlingen, docenten en overige medewerkers – voorop staat.
- De school neemt stelling tegen pesten.
- De schoolleiding zorgt dat alle medewerkers - mentoren, docenten en OOP – voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school in het bijzonder.
- Mentoren en docenten zetten positieve groepsvorming bewust en structureel in. Hiervoor gebruiken we in klas 1 en 2 de methode van GRIPP en in de klassen 3, 4 en 5v gebruiken we WellBased.
- Bij samenwerking is de docent verantwoordelijk voor de groepsindeling!

2.2 De school biedt steun aan de gepeste

- Het probleem wordt serieus genomen; de leerling kan zijn of haar verhaal doen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies is gebeurd.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- De school kan zo nodig een training weerbaarheid of sociale vaardigheden aanbieden.

2.3 De school biedt steun aan de pester

- De leerling wordt geconfronteerd met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken van het pestgedrag boven tafel te krijgen. De pester wordt hierbij serieus genomen. Achterliggende gedachte; kinderen die pesten kunnen ook in de nesten zitten.
- Er wordt zo nodig structurele hulp ingeroepen.

2.4 De sociaal veiligheidscoördinator besluit samen met de mentor wie er bij de oplossing van het probleem wordt betrokken

- Ze kiezen voor een interventie met de pester(s) en gepeste leerling(en).
- Ze kiezen welke interventie met de pester(s) en gepeste leerling(en) en hun ouder(s)/ verzorger(s).
- Ze kiezen voor een interventie aan de hand van de No Blame-methode ([zie bijlage 5 No Blame-methode](#)), GRIPP-interventie en/of pestlessen in de klas.
- Ze bespreken met de klas het pesten en benoemen de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier na verloop van tijd bij de klas op terug (follow-up gesprekken).
- De mentor zet de rest van het schooljaar groepsvorming (GRIPP/ WellBased).
- Mentoren kiezen voor een interventie waarbij ondersteuningscoördinator, teamleider of andere docenten kunnen worden betrokken.

2.5 De school biedt steun aan de ouders van de gepeste en de pester

- Ouders van een gepest kind worden serieus genomen; zij kunnen hun verhaal doen.*
- Ouders die daarom vragen kunnen informatie en advies krijgen over pesten en de manieren waarop dit kan worden aangepakt.
- Er wordt samengewerkt tussen school en ouders om het pestprobleem aan te pakken.
- Zo nodig worden ouders doorverwezen voor deskundige ondersteuning.

* De ouders van een leerling die gepest wordt, hebben er soms moeite mee dat hun kind 'aan zichzelf' zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen! Dat klopt: het pesten moet stoppen. Maar dat is niet alles. Een leerling, en zeker een leerling met een pestachtergrond, moet zich veilig kunnen voelen op school; de leerling wil geaccepteerd worden en verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

3 Het stappenplan en de rollen

In onderstaand stappenplan worden de rollen van verschillende medewerkers op en rond school beschreven.

3.1 Docenten en andere medewerkers

- Docenten en andere medewerkers hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pestgedrag waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de mentor en/of sociaal veiligheidscoördinator.

3.2 De mentor

- Indien daar aanleiding toe bestaat, besteedt de mentor in zijn/haar klas expliciet aandacht aan pestgedrag tijdens een groepsgebesprek. Hierbij worden de rollen van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd. De mentor bespreekt het sociaal veiligheidsplan.
- Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
- De mentor schakelt bij ernstig en herhaaldelijk pestgedrag altijd met de teamleider en de sociaal veiligheidscoördinator
- De ouders van de pester en het slachtoffer op de hoogte gesteld van het pestgedrag. Dit gebeurt altijd na overleg met de betrokken leerling en sociaal veiligheidscoördinator.
- De mentor besluit of er een gesprek plaats vindt met de klas. Bij het herstellen van de groepssfeer is het belangrijk om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
- De mentor noteert de gebeurtenissen en afspraken in Magister, zodat het team docenten op de hoogte is.

3.3 De sociaal veiligheidscoördinator

- De sociaal veiligheidscoördinator ondersteunt de mentor over en bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.
- Hij/zij kan besluiten om anti-pestlessen voor in de klas te organiseren.
- Hij/zij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart (hoor en wederhoor) of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
- In het contact met de pester is het doel driedig, namelijk:
 - Confronteren
 - Mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - Helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van het pesten

- In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij/zij sociaal gedrag vertoont, op basis waarvan hij/zij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
- Hij/zij adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste.
- Hij/zij verstrekt inhoudelijke informatie over verschillende interventies bij pestproblematiek.

3.4 De interne vertrouwenspersoon

- Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen, desgewenst in het geheim, bij de vertrouwenspersoon terecht met problemen van vertrouwelijke aard, bijvoorbeeld op het terrein van pesten, (seksuele) intimidatie, discriminatie of agressie. De vertrouwenspersoon op school kan klachten bespreken of indien nodig doorverwijzen.

3.5 De ouders

- Ouders die merken of vermoeden dat hun kind gepest wordt, nemen contact op met de school. Het centrale aanspreekpunt voor zowel ouders als leerlingen is als altijd de mentor. Mentoren zijn bereikbaar via de schoolmail.
- Na het contact met de mentor kan desgewenst met een andere functionaris van de school een afspraak worden gemaakt. In volgorde: met de sociaal veiligheidscoördinator resp. de interne vertrouwenspersoon.
- De rector is in laatste instantie het aanspreekpunt voor alle zaken die in het kader van pestgedrag het onderwijs en de gang van zaken op school betreffen.

3.6 De teamleider

- Hij/zij stelt mentor, sociaal veiligheidscoördinator en alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject: recidief gedrag kan leiden tot schorsing van de leerling.
- Hij/zij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders en schakelt de ondersteuningscoördinator daarbij in.
- Hij/zij zorgt voor terugkoppeling van alle informatie aan de mentor.
- Bij ernstige incidenten stelt de teamleider de rector op de hoogte.

3.7 Contactgegevens

- Sociaal veiligheidscoördinator:
 - Stella Nagtegaal (s.nagtegaal@ecl.nl)
- Vertrouwenspersonen:
 - Arno Raphaël (A.Raphaël@ecl.nl)
 - Rosa Scheffers (r.scheffer@ecl.nl)
 - Stella Nagtegaal (S.Nagtegaal@ecl.nl)

Bijlage 1 Veilig op het internet

Internet is een medium waarover er binnen de school afspraken gemaakt moeten worden. Hoe gebruik je internet? Maar vooral: hoe gedraag je je op internet en hoe ga je met elkaar om? Leerlingen, docenten en schoolleiding dienen gezamenlijk een aantal afspraken te hanteren omtrent het gebruik van internet op school (zie het [Sociale media en internetprotocol van het ECL](#)) én buiten school.

Algemeen:

- Geef nooit persoonlijke informatie door op internet, zoals namen, adressen en telefoonnummers, e-mailadressen, wachtwoorden.

Social media:

- Plaats geen berichten of materiaal waarvoor je je zou schamen als anderen, zoals je ouders, medeleerlingen of docenten, het zouden zien. Denk goed na over de impact van je online-gedrag.
- Plaats geen berichten onder een schuilnaam. Als je je eigen naam er niet onder durft te zetten, is het beter om het niet te plaatsen. Anoniem schade toebrengen aan de school, medeleerlingen of medewerkers kan gevolgen hebben.
- Deel geen foto's, video's of ander materiaal zonder toestemming van de betrokken personen. Vraag altijd om toestemming, zelfs als iemand eerder toestemming heeft gegeven voor een andere foto of video. Onthoud dat publicatie in strijd kan zijn met de wet, zoals het portretrecht en het auteursrecht.
- Wees zuinig op je persoonlijke informatie en pas de privacy-instellingen van je social media aan. Zorg ervoor dat je controle hebt over wat je deelt en met wie.
- Merk je dat een discussie onplezierig wordt? Laat het dan rusten en laat je niet meeslepen. Social media zijn niet de juiste plek voor ruzies of negatieve gesprekken.
- Publiceer nooit vertrouwelijke of persoonlijke informatie over anderen, zoals medeleerlingen op social media. Dit is een schending van de privacy en kan ernstige gevolgen hebben.
- Als je negatieve berichten tegenkomt, deel deze dan met een volwassene, zoals je ouders of je mentor. Door geen negatieve berichten (verder) te verspreiden, help je om een positieve en veilige omgeving te creëren.

School:

- Download niets op je schoolprofiel wat je niet nodig hebt voor school: geen muziek, geen filmpjes, geen software.
- Gebruik een ander adres (bv. hotmail) dan je schooladres om je te registreren op websites die niets met school te maken hebben.
- Vertel het je mentor meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt.

Preventief

- Geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen. Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- Dingen die je voor je webcam doet, kunnen later op internet gezet worden. Denk daarom goed na wat je wel en niet doet voor de webcam of een andere camera; ook als je denkt dat de ander de beelden nooit zal misbruiken. Je kan ook je webcam afplakken, je weet nooit of een ander speciale software heeft om op je webcam in te breken.
- Geef op openbare sites nooit je achternaam en adres op.
- Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op. Met chatten schelden mensen makkelijker dan in het echte leven. (Dat wil natuurlijk niet zeggen dat je je alles maar moet laten zeggen!)
- Pas op met modellenbureaus die je kunnen benaderen via social mediakanalen. Ze vragen eerst om een foto van jou voor de webcam, daarna van jou in lingerie etc. Deze bureaus zijn nep!
- Als je onder druk wordt gezet om meer bloot te laten zien of meer te doen voor de webcam dan je wilt, stop dan meteen met deze contacten. Blokkeer de ander.
- Neem de dreigementen van de ander niet té serieus: 'Ik weet waar je woont, ik ken je IP-adres, ik kan je altijd achterhalen als je niet meewerkt.' Dat kan helemaal niet: alleen de politie kan je echte adres achterhalen bij de provider.

Curatief

- Reageer niet op digitale pesterijen. Als je niet reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten. Ook als je in een chatroom vervelende opmerkingen krijgt, verlaat dan die chatroom.
- Als je iets vervelends ziet in je beeldscherm, klik het dan zo snel mogelijk weg.
- Blokkeer de afzender bij pestberichten.
- Bewaar de pestberichten en sla deze op. Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden. Daarnaast kan aan het IP-adres afgeleid worden van welke computer het bericht verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare berichten e.d. aanneemt.
- In sommige gevallen kan je aangifte doen bij de politie. Pesten kan zo hardnekkig zijn dat het 'stalken' wordt genoemd. Dit is strafbaar. Ook als er een bewerkte of blootfoto van jou op internet staat, kun je aangifte doen.
- Praat erover. Blijf er niet alleen mee zitten, zoek iemand met wie je erover kan praten. Je kunt bijvoorbeeld met de hulplijn van Pestweb ([zie bijlage 6 Handige websites](#)) bellen.
- Als er een filmpje van jou of van een ander op internet staat waarin gepest wordt of geweld wordt gebruikt kun je dat melden bij de moderator. Bij YouTube doe je dat zo:
 - Klik op de link van de video om die aan te merken als ongepast en verstuur het formulier. Daarvoor moet je wel ingelogd zijn als user.
- Is er een haatprofiel (bijvoorbeeld op Instagram) van je aangemaakt? Meld dit dan zo snel mogelijk bij de provider. Zij verwijderen dit dan direct.

Wat is GRIPP?

GRIPP staat voor Groepsvorming, Identiteit en Pest Preventie. Het programma ondersteunt onze school binnen de klassen bij het creëren en behouden van een prettige en veilige (leer)omgeving. Voor het toepassen van de GRIPP-methode zijn mentoren van het 1^e en 2^e leerjaar getraind in het gebruik hiervan. Daarnaast kent onze school een GRIPP-team. Dit coördineert samen met de sociaal veiligheidscoördinator de GRIPP-aanpak en voorziet in de steungroep aanpak. GRIPP gaat over groepsvorming in de klas. Mentoren voeren tijdens het schooljaar activiteiten uit binnen 5 thema's. Elk thema duurt tussen de 6 en 8 weken, de periode tussen de schoolvakanties. Per thema gebruiken de mentoren lesmaterialen passend bij de verschillende fasen van groepsvorming (Bruce Tuckman).

De thema's zijn:

- Welkom in de groep
- Ik, jij en wij in de groep
- Groei in de groep
- Diversiteit in de groep: wat kun jij doen?
- Terugkijken en vooruitkijken

Elk thema heeft een aantal doelen. Bij elk doel horen verschillende activiteiten die kunnen worden ingezet. Mentoren kiezen zelf welke activiteiten ze bij de mentorklas vinden passen. De doelen van elk thema zijn daarbij het uitgangspunt.

De lesactiviteiten focussen zich op kennis en vaardigheden die de leerlingen over zichzelf (**IK**), de ander (**JIJ**) en de groep (**WIJ**) opdoen.

Naast lessen is er ook materiaal voorhanden om actief gebruik te maken van oplossingsgerichte gespreksvoering die kan worden ingezet als de sociale veiligheid van leerlingen in het geding is. Naast de activiteiten in de mentorlessen vullen leerlingen twee keer per jaar een vragenlijst in. Na afloop van de vragenlijst ontvangen de mentoren een groepsrapport waarin ze de sociale relaties en verhoudingen binnen de klas zien. Daarnaast kan de rapportage helpen als er sprake is van pesten. Onze mentoren zijn getraind in het analyseren van deze rapportages en deze zijn alleen beschikbaar voor de mentoren (en leerlingbegeleiders en eventueel anderen binnen de ondersteuningsstructuur van school) en worden niet gedeeld met leerlingen of ouders. Eén van de interventies in het GRIPP-programma is de Steungroep aanpak (gebaseerd op de No Blame-methode).

Als er sprake is van pesten kan na overleg met de sociaal veiligheidscoördinator gekozen worden voor deze aanpak. In het kort betekent dit dat er een groep van medeleerlingen gevormd wordt die deze leerling gaan helpen om zich weer veilig te voelen en met plezier naar school te gaan. De leerling (of leerlingen) die pest(en) wordt (worden) niet gestraft maar wordt (worden) onderdeel van de steungroep en zo onderdeel van de oplossing. Deze aanpak wordt altijd uitgevoerd in overleg met de gepeste. Ouders van gepeste leerlingen worden hierover geïnformeerd.

De GRIPP-methode richt zich op:

- Groepsvorming
- Persoonlijke ontwikkeling en
- Sociale veiligheid

Wat is WellBased?

Voor de leerjaren 3, 4 en 5vwo maken we gebruik van het WellBased-programma. Dit programma ondersteunt onze mentoren in het begeleiden en versterken van leerlingen op sociaal-emotioneel vlak, een belangrijk onderdeel van een veilige en positieve schoolomgeving.

WellBased richt zich op onderwerpen als:

- Pesten en sociale veiligheid
- Motivatie en zelfvertrouwen
- Leerstrategieën
- Omgaan met stress en emoties
- Loopbaan oriëntatie en persoonlijke ontwikkeling

Waarom gebruiken we WellBased?

Het programma helpt ons om proactief situaties te bespreken die belangrijk zijn voor het welzijn van leerlingen. De lessen worden in de klas besproken en zijn gericht op bewustwording, communicatie en samenwerking tussen leerlingen. Elke les is afgestemd op de belevingswereld van onze leerlingen en helpt hen belangrijke vaardigheden te ontwikkelen, zoals zelfreflectie, empathie en probleemoplossing.

Hoe werken deze mentorlessen?

De lessen worden voorbereid door de mentor en klassikaal behandeld. De introductie gebeurt bijvoorbeeld door middel van duidelijke animaties of video's die complexe onderwerpen op een eenvoudige manier uitleggen. Dit maakt het mogelijk om meteen met de leerlingen te praten over het onderwerp en ruimte te geven voor interactie.

Actueel en flexibel

Het programma WellBased waarmee de mentoren werken wordt voortdurend bijgewerkt, met iedere maand nieuwe lessen die inspelen op actuele ontwikkelingen en thema's. Zo blijven wij als school in staat om in te spelen op nieuwe uitdagingen of situaties waarmee leerlingen te maken kunnen krijgen.

Onze betrokkenheid

Met behulp van WellBased kunnen wij op een gestructureerde manier werken aan een veilige leeromgeving. Het programma is ook bedoeld om openheid te stimuleren. Door dit in ons beleid op te nemen, onderstrepen wij het belang dat wij hechten aan sociaal-emotionele ontwikkeling, communicatie en veiligheid voor iedereen op onze school.

Bijlage 5 No Blame-methode

Wat is de No Blame-methode?

De No Blame-methode is ontwikkeld door de Britse onderwijsdeskundigen George Robinson en Barbara Maines als een aanpak om pesten te stoppen zonder straf uit te delen. De nadruk ligt op groepsdynamiek en empathie. In plaats van schuldigen aan te wijzen, wordt een groep leerlingen – inclusief de pesters en andere betrokkenen – aangesproken op hun verantwoordelijkheid om het gepeste kind te helpen.

Voordelen

- Vermijdt escalatie door geen schuld of straf toe te wijzen
- Pakt de sociale dynamiek in de klas aan en stimuleert positief gedrag
- Bevordert empathie en verantwoordelijkheid bij alle betrokken leerlingen
- Kan leiden tot een snelle verbetering van de situatie zonder confrontatie.

De 7 stappen van No Blame

1. Probleemanalyse – Het gepeste kind deelt zijn ervaring met een begeleider (sociaal veiligheidsscoördinator). Er worden geen schuldigen aangewezen.
2. Samenstellen van een steungroep – Een groep van 6-8 leerlingen wordt samengesteld, inclusief pesters, meelopers en empathische klasgenoten.
3. Uitleg aan de groep – De begeleider vertelt dat een klasgenoot zich niet fijn voelt en vraagt de groep om mee te denken over een oplossing.
4. Verantwoordelijkheid geven – De groepsleden bedenken zelf hoe ze de situatie kunnen verbeteren.
5. Actie ondernemen – De leerlingen voeren hun ideeën uit in de dagelijkse omgang.
6. Terugkoppeling – Na een week spreekt de begeleider elk groepslid apart om te zien wat er veranderd is.
7. Evaluatie – Het slachtoffer en de groep bespreken of de aanpak succesvol was en of verdere stappen nodig zijn.

Wanneer in te zetten?

- Bij mild tot matig pestgedrag, waarbij de sociale omgeving een rol speelt.
- Bij een herstelgerichte aanpak in plaats van een strafgerichte benadering.
- Als het slachtoffer openstaat voor deze methode en er ruimte is om de groepsdynamiek positief te beïnvloeden.
- Niet geschikt bij ernstig of structureel pestgedrag (zoals fysiek geweld of ernstige intimidatie).

Bijlage 6 Handige websites

Voor meer informatie kijk op:

- www.pestweb.nl
- <http://www.veiliginternetten.nl>
- Meldknop.nl - Iets vervelends gebeurd op internet?
- [Helpwanted | Home](http://Helpwanted.nl)
- [Netwerk Mediawijsheid](http://NetwerkMediawijsheid.nl)
- [Mediaopvoeding | Nederlands Jeugdinstituut](http://Mediaopvoeding.nl)